

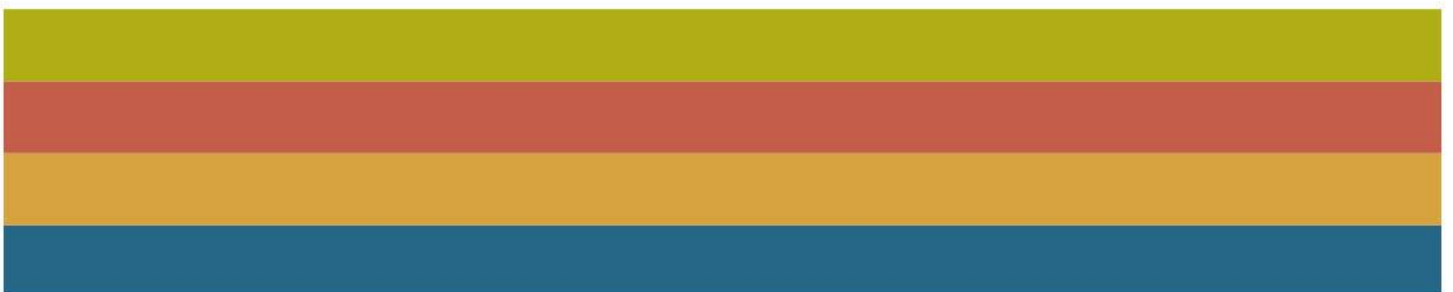

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Noord- wijkerhout

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2 maart 2016 / projectnummer 3094

1. Oordeel over aangevuld milieueffectrapport (MER)

De gemeente Noordwijkerhout herziet het bestemmingsplan voor het buitengebied. Het plan biedt bollenteelt- en glastuinbouwbedrijven en twee bestaande grondgebonden veehouderijen en mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. Daarnaast kan recreatiepark Landal Dunimar een beperkt aantal bungalows en voorzieningen, zoals een zwembad en horecagelegenheden, op het eigen terrein bijbouwen. Ter onderbouwing van een besluit over dit plan is een MER opgesteld. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Noordwijkerhout. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie heeft op 11 januari 2016 het plangebied bezocht en het MER besproken met de initiatiefnemer en zijn adviseur. Tijdens dat bezoek is geconstateerd dat in het MER informatie ontbrak die essentieel is voor het volwaardig meewegen van het milieubelang in een besluit over het bestemmingsplan. Wat ontbrak, was

- een overzicht van de aantallen, de actuele omvang en de theoretische groeirimte van ondersteunende kassen bij bollenteeltbedrijven. Die groei kan leiden tot extra stikstofemissie. Hoe groot die extra emissie en de gevolgen ervan kunnen zijn, is nu onduidelijk.
- de beschrijving van de cumulatieve gevolgen van stikstofemissies door alle onderdelen van het plan tezamen.
- inzicht de kwaliteit van het oppervlaktewater, in de aanwezigheid van eventuele knelpunten en in de kwaliteitsdoelen.

De initiatiefnemer heeft vervolgens aangegeven binnen de adviestermijn hierover aanvullende informatie te zullen aanleveren. Op 5 februari 2016 heeft de Commissie deze informatie ontvangen.² Ze vult de gesignaleerde tekorten in. Alle informatie tezamen geeft een duidelijk beeld van de huidige en toekomstige activiteiten in het plangebied en van hun effecten op onder andere het landschap, de waterhuishouding en -kwaliteit en de depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden die daarvoor gevoelig zijn. Het plan richt zich op het stabiliseren van de milieubelasting en bevat geen structurele maatregelen om bijvoorbeeld risico's voor de landschapskwaliteit of de omvang van de stikstofemissies terug te dringen.

Oordeel

De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvullende informatie tezamen alle gegevens bevatten die nodig zijn voor het volwaardig kunnen meewegen van het milieubelang bij een besluit over het bestemmingsplan.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissiemer.nl projectnummer 3094 in te vullen in het zoekvak.

² De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert om deze zo spoedig mogelijk openbaar te maken, bijvoorbeeld bij de volgende openbare stap in de besluitvorming.

In hoofdstuk 2 van dit advies licht de Commissie haar oordeel toe en formuleert ze twee aanbevelingen, waarmee ze wil bijdragen aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. Dat betekent dat het uitvoeren van deze aanbevelingen bijdraagt aan de duidelijkheid van het MER en de besluiten, maar geen nieuwe, essentiële informatie oplevert.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Algemeen

In het MER zijn in eerste instantie de gevolgen van het voorontwerp–bestemmingsplan in kaart gebracht. Het MER laat zien dat het voorontwerp aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het landschap en significante effecten kan hebben voor Natura 2000–gebieden. Deze en andere effecten zijn, behoudens de hiervoor gesignaleerde tekorten, helder en gestructureerd beschreven.

Het MER maakt duidelijk dat de opgave voor het gebied vooral ligt in het behoud van een goed renderende bollensector in combinatie met een verbetering van de kwaliteit van het landschap en de cultuurhistorie. De gemeente wil de verrommeling terugdringen en de openheid verbeteren door glasopstanden en onrendabele bedrijven te saneren. De mogelijkheden die het voorontwerp van het bestemmingsplan biedt aan bedrijven om extra plantenkassen te realiseren, kunnen in theorie echter leiden tot aanzienlijke achteruitgang van de landschapskwaliteit, ook in dat deel van het gebied dat door de provincie Zuid–Holland is aangewezen als iconisch Hollands landschap. De gedegen analyse van de effecten van het voornemen op de verschillende landschapstypen die in het gebied voorkomen, laat dat duidelijk zien. Het MER geeft voorbeelden van maatregelen om de kwaliteit te verbeteren, maar die zijn niet overgenomen in het ontwerpplan. De gemeente kiest ervoor om de aanpak te continueren die tot nu toe is gehanteerd en waarbij per stoppend dan wel groeiend bedrijf keuzes worden gemaakt.

De (agrarische) activiteiten die het conceptplan mogelijk maakt, kunnen volgens het MER ook leiden tot extra depositie van stikstof op Natura 2000–gebieden die daarvoor gevoelig zijn en tot wijziging van de grondwaterstand in het Natura 2000–gebied Kennemerland–Zuid. Daarom zijn aanpassingen in het ontwerpplan aangebracht die een toename van de effecten op de natuur moeten uitsluiten.

De aanpassingen betreffen in de eerste plaats het stellen van een bovengrens aan de stikstofemissie door de twee aanwezige grondgebonden veehouderijen. De Commissie constateert dat de gemeente er niet voor heeft gekozen om regels op te nemen die leiden tot het verminderen van de hoge bijdrage vanuit het plangebied aan de stikstofdepositie op het naastgelegen Natura 2000–gebied “Kennemerland–Zuid”.³ Op grond van de informatie verkregen tijdens het locatiebezoek acht de Commissie uitbreiding van beide bedrijven met bronmaatregelen mogelijk. Ze beveelt echter aan om bij het plan expliciet aan te geven op grond van welke maatregelen een dergelijke uitbreiding uitvoerbaar is.

³ De huidige activiteiten in het plangebied leiden al tot een depositie van meer dan 200 mol/ha/j op het Natura 2000–gebied.

In de tweede plaats is in het ontwerpplan een verbod opgenomen op het aanpassen aan het sloten- en greppelpatroon en het aanleggen van diepe drainage rond het Natura 2000-gebied "Kennemerland-Zuid".

- De Commissie beveelt aan om in de plantoelichting aan te geven op grond van welke maatregelen uitbreiding van de grondgebonden veeteelt uitvoerbaar is.

2.2 Effecten op de stikstofdepositie

2.2.1 Ondersteunende kassen bij bollenteeltbedrijven

Een overzicht van de aantallen en de actuele omvang van de bollenteeltbedrijven ontbrak in het MER. Daardoor was onduidelijk welke theoretische groeirimte het plan biedt, met name voor het aanleggen van (verwarmde) ondersteunende kassen. In potentie zou die groei kunnen leiden tot toenemende emissie en depositie van stikstof, met mogelijk significante gevolgen voor de natuur. Daarmee ontbrak inzicht in de potentiële groei en de eventuele gevolgen ervan.

De aanvullende informatie geeft aan op basis van welke uitgangspunten de theoretisch maximale groeirimte voor (verwarmde) ondersteunende kassen is bepaald. Daarnaast is het effect van invulling van die ruimte op de stikstofdepositie gekwantificeerd en het effect van realisatie van ondersteunend glas op het bedrijf met de meest ongunstige ligging ten opzichte van voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied. De eerste berekening laat zien wat de depositiebijdrage is van al het ondersteunend glas dat het nieuwe plan mogelijk maakt, aan het maximale totale planeffect, namelijk: 1,79 mol/ha/j. De tweede berekening laat zien wat de depositie is van het bedrijf met ondersteunend glas dat ten opzichte van Natura 2000-gebied het meest ongunstig gelegen is, namelijk: 0,23 mol/ha/j.

2.2.2 Cumulatie

De cumulatieve gevolgen van alle onderdelen van het plan voor de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden waren niet beschreven in het MER. De beschrijving van de cumulatieve gevolgen van stikstofemissies voor de natuur beperkte zich tot de beschrijving van de gevolgen van de emissies van veeteelt- en glastuinbouwbedrijven. De bijdrage van Dunimar en de eventuele bijdrage van de ondersteunende kassen bij bollenteeltbedrijven (zie paragraaf 2.2.1 van dit advies) ontbrak. Deze bijdragen dienen te worden meegenomen in een totaalberekening met het rekenmodel Aerius. Met dat model wordt de wijziging in de depositie in beeld gebracht veroorzaakt door alle emissietoenames die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt.

De aanvulling berekent de effecten van alle ontwikkelingen bij veehouderijen, glastuinbouwbedrijven, de bollenteeltbedrijven en het recreatiepark voor de Natura 2000-gebieden die liggen in het invloedsgebied van het plangebied. De berekeningen laten zien dat al deze ontwikkelingen samen zouden leiden tot een maximale toename van de depositie van 38,84 mol/ha/j ten opzichte van de huidige feitelijke situatie.

De bevindingen zijn aanleiding voor het formuleren van een nieuwe planregel om de extra stikstofdepositie door de aanleg van verwarmd ondersteunend glas in te perken. Die regel houdt in dat ondersteunend glas alleen wordt toegestaan als voor de depositie die hiervan het gevolg is, ontwikkelingsruimte binnen het Programma Aanpak Stikstof beschikbaar is. De Commissie gaat ervan uit dat niet per definitie wordt getoetst aan een grenswaarde van 0,05 mol/ha/j. Dat is namelijk de toets die in de aanvulling is voorgesteld. Naar het oordeel van de Commissie dient de gekozen grenswaarde functie te zijn van de ontwikkelruimte die op het ogenblik van vergunningverlening beschikbaar is. De Commissie neemt daarom aan dat dezelfde planregel zal worden gehanteerd als die voor grondgebonden veehouderijen.

2.3 Kwaliteit van het oppervlaktewater

De kwaliteit van het oppervlaktewater, de aanwezigheid van eventuele knelpunten (vooral door gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) en de kwaliteitsdoelen waren niet beschreven in het MER. Hierdoor was onduidelijk of maatregelen nodig zijn om die doelen te bereiken.

De aanvulling op het MER presenteert gegevens van het waterschap over de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ze laten zien dat er geen sprake is van verzilting, maar wel van een te hoge belasting met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in het gehele plangebied. De aanvulling geeft aan dat het bestemmingsplan niet zal leiden tot een feitelijk ander gebruik van gronden met een agrarische bestemming en naar verwachting dus ook niet tot een verdere verslechtering van de waterkwaliteit. Daarbij wordt gewezen op de compensatieregeling zoals vastgelegd in de Intergemeentelijke Structuurvisie. Verder stelt de aanvulling vast, dat het bestemmingsplan intensivering van het grondgebruik niet in de weg staat, met mogelijk verslechtering van de waterkwaliteit als gevolg. Omdat op grond van de Structuurvisie en het vast te stellen ontwerpbestemmingsplan het gebruik van gronden met een agrarische bestemming nauwelijks kan wijzigen, acht de Commissie de informatie in het MER en de aanvulling op dit punt voldoende.

De aanvulling stelt verder dat het gebruik van meststoffen en de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen niet direct met behulp van een bestemmingsregeling kan worden beïnvloed en dat het bestemmingsplan dus niet het aangewezen instrument is om de bestaande knelpunten met betrekking tot de waterkwaliteit op te lossen. De Commissie mist in het MER, de aanvulling en het ontwerp van het bestemmingsplan inzicht in de inspanningen die het waterschap samen met de sector verricht om de huidige, slechte waterkwaliteit te verbeteren en kwaliteitsdoelen te halen en in de afweging of het bestemmingsplan dit kan faciliteren. Te denken valt aan afspraken over het tijdstip van bespuitingen, het schoonmaken van spuitmachines, het overstappen op milieuvriendelijke gewasbeschermingsmiddelen of biologische teelten, het aanwenden van andere spuittechnieken of het instellen/uitbreiden van spuit- of teeltvrije zones. De toelichting op het ontwerpplan beperkt zich nu tot de mededeling dat alleen regulier vooroverleg met de waterbeheerder is gevoerd omdat het een consoliderend bestemmingsplan betreft.⁴

⁴ Zie paragraaf 3.2 op blz. 31 van de toelichting.

- Aangezien de waterkwaliteit een belangrijk knelpunt vormt als gevolg van de activiteiten die plaatsvinden in het plangebied, beveelt de Commissie aan om in de plantoelichting concreter inzicht te geven in hoe door de sector en de waterbeheerder/toezichthouder wordt ingezet op het verbeteren van de waterkwaliteit en in hoeverre het bestemmingsplan hierin zou kunnen faciliteren.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijkerhout

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Noordwijkerhout

Besluit: vaststellen van het gewijzigde bestemmingsplan voor het buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor onder meer categorie D14 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: de gemeente Noordwijkerhout herziet de gebruiksmogelijkheden van het buitengebied

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 24 november 2015

ter inzage legging MER: 25 november tot en met 5 januari 2015

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie: 10 december 2015

toetsingsadvies uitgebracht: 2 maart 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.J. Bakker

dhr. ir. S. Bokma

dhr. ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

dhr. dr. J.F.M.M. Lembrechts (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Noordwijkerhout, 11 mei 2015
- Ruimtelijke Onderbouwing Ruigenhoekerweg/Bungalowpark Dunimar met bijlagen, 17 november 2015

- Ruimtelijke onderbouwing Noordwijkerhout, Pilarenlaan, 6 november 2015
- Ruimtelijke onderbouwing Plattelandswoningen Noordwijkerhout, 11 november 2015
- Verslag inspraak- en overlegreacties voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Noordwijkerhout, 17 november 2015
- Notitie reikwijdte en detailniveau, 16 januari 2015
- MER bestemmingsplan buitengebied Noordwijkerhout, 17 november 2015
- Ontwerp Bestemmingsplan buitengebied 2015, regels en toelichting en bijlagen regels
- Casimir T. Memo met antwoorden op vragen van de Commissie m.e.r. incl. 6 aanvullende Aerius-berekeningen, 4 februari 2016

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

